

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik szombaton.

<p>Előfizetési árak:</p> <p>Egész évre 4 forint Fél évre 2 „ Negyed évre 1 „</p> <p>Egyes szám ára 10 krajczár. — Nyilttér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —</p> <p>SZERKESZTŐSÉG: Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: HOLBESZ JÓZSEF.</p> <p>FŐMUNKATÁRS: BARTOS GYULA.</p>	<p>Hirdetési díjak</p> <p>Egész oldal 25 frt — kr. Fél oldal 14 „ — „ Negyed oldal 8 „ — „ Nyolczad oldal 5 „ — „ Tizenhatod oldal 2 „ 50 „ Legkisebb hirdetés 1 „ 20 „</p> <p>KIADÓHIVATAL: Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.</p>
--	---	---

Templom avatás.

Községünk fejlődési történetének lapjain arany betűkkel lesz felírva 1898. május 15-ike.

Hitbuzgó, fáradhatatlan munkálkodás, szent célú valószínű áldozatkészség dicső diadalának napja ez, mely szent hajlékot emelt a Mindenható dicsőítésére.

A szent áhitatban élő remény a valósággal ölelkezik e napon, ünnepek ünnepe üdvözli az Úr hajlékának felavatásában a maroknyi, de tetterős reformatus polgártársaink örömben uszó lelkét.

Az ige testté lőn.

A természet ölen ma már fönségesen emelkedik az ég felé az Úr hajléka, boldogságot árasztva a hívők lelkébe: a megvalósulás örömeinek hálatelt érzetét.

Az akarat és hiteleség jelzi ez örömmünnepet, mert csak ily magasztos lelki tulajdonok együttműködése rakhatta le a szent célú valószínűségének alapkövét.

A szent falak felépültek és a multak vágyain hajnala hasadt az örök dicsőség földi hajlékában az első hálafohásznak.

Dicsőség az Istennek a magasban, béke a földön a jóakarató embereknek.

Ez legyen jelmondata az ünnepek ünnepeinek, annak a szent mozzanatnak, mely a holnapi nappal egy szent hajlékot ad át a hitszeretnek, egy drága kincset az egyháznak.

Ünnepi hangulat járja át lelkeinket a felavatás örömeinek reggelén, a fele-

baráti szeretet ölelje át sziveinket, ünnepeljen együtt a hittisztelet, a béke, az egyetértés, a földi együvértartozás érzete, a polgártársi közérzet; legyünk egygyek az örömök örömeiben, mert az öröm a szív virága, ezt áldozzuk az ünnep dicsőségére.

Legyen ez ünnepen üdvözölve a község ünneplő közönsége nevében az egyház védnökője: báró Dániel Ernőné ő excellenciája, Szász Károly püspök ő méltósága, kik e nagy napon szeretett vendégei lesznek mindnyájunknak.

Legyen üdvözölve Barnóthy Lajos bátyánk őszbe borult alakja, ki mint az egyház főgondnoka tevékeny munkása volt a szent törekvések holnapi örömmünnepének.

Legyen üdvözölve Török József hitbuzgó lelkész, Botka Tivadar, érdemes gondnok, kiket nemcsak a hívők hálás elismerése, de a nagy közönség is érdemekkel üdvözöl.

Fel tehát az ünnepre polgártársaink, öltönn dísz a felebaráti szeretet.

Ünnepeljünk méltóan az Úr dicsőségében.

Úgy legyen!

Holbész József
nyug. plébános és szerkesztő.

Villamos vasut ügye.

Mindig kételkedtünk a villamos vasut megvalósulásában.

Kételyeink okát is adtuk mindenko-

ron abban a sorrendben, amelyben a reménnyel kecsgető félhivatalos hírek szárnyra keltek.

Az időben, midőn a közvélemény is komolyan foglalkoztatták ezek a rövid életű öröm-hírek, lapunk volt az, mely kételyeinek erős hangot adott és egyesek telek spekulációjának tekintette félhivatalosnak minősített, időközönként meg-meg ujult, minden komoly alapot nélkülöző híreket.

Ma már azonban kételyeink köde oszladozni kezd, bizalmunk a multakon ujult erővel ébred, mert látjuk az első komoly lépést, mely közeledik a megvalósulás nagyhorderejű aktusához.

A kereskedelmi minister f. hó 8-án kelt 18775. szám alatt kibocsájtott rendelete folytán a Budapest-Szent-Lőrinczi villamos vasut engedélyezési tárgyalása Vörös államtitkár elnöke alatt f. hó 14-én kezdődik meg Kispesten.

Ez a hivatalos értesülés komoly jelleget ad a villamos vasut ügyének.

Itt is már az ideje a komoly törekvéseknek, mert Kispest községe, melyben oly figyelemre méltó haladási erő és fejlődő képesség van, méltó is arra a gondoskodásra, mely mindeddig vétkes könnyelműséggel késett azok részéről, kiknek leginkább állott volna érdekükben a gyors fejlődésnek megfelelő, tekintélyes haszonnal járó közlekedést modernbb igényekkel való átvalakítással.

Ez a késedelem, mely a villamos

A „KISPESTI HIRLAP” TÁRCZÁJA.

Dal.

*Jártam egykor szép tavaszi határon,
Taposhaltam ezer tarka virágon,
A virágot szemügyre sem vettem,
Egy távoli csillagot kergettem.*

*Lelűnt az én csillagom az éjszakán,
Őszi kertben egy szál rózsza van csupán:
Tavaszból hervadt őszi emlék,
Könnyeimmel áztatom a kelyhét . . .*

P. L.

A halottrabló.

— X. városban, a nyolczvanas években letelepedett egy fiatal orvos, a ki ott rövid időn igen keresett ember lett. Az ottani iskola igazgatójának, a ki egy pár hónappal azelőtt egy igen szép és egészséges leányt vett feleségül,

— házi orvosa és barátja lett. A házaspárok kezdetben a legboldogabb házasságot éltek. Pár év mulva azonban azt kezdték sutogni a városban, hogy a fiatal orvosnak viszonya van a szép asszonnyal.

Nemsokára meghalt a szép asszony és nagyon feltűnt az egész városban, hogy az iskola igazgatója a halottvizsgálathoz nem a házi-orvost, hanem a szomszédközségből hivatott egy orvost, a ki a szép asszony halálának okát szélhüvésben állapította meg. A házi-orvos, a mint megtudta a szép asszony halálát, megjelent ugyan a lakásban, de nem bocsájtották be. Az egész városban igen furesa hírek keríngettek az igazgatóné haláláról.

A mint a szomszédközségből hivatott orvos a halottas háznál megjelent, úgy beszélték, hogy már akkor a halott felöltöztetve, ékszerekkel megrakva koporsóba volt helyezve és telistele volt rakva koszorúkkal, úgy hogy már akkor a halálozás okát megsemm lehetett pontosan állapítani.

A temetés is igen feltűnő gyorsan ment véghez, az igazgató a nagy melegséget hozván fel okul, kieszközölte a hatóságnál, hogy a rendes idő előtt megtörténjék a temetés.

Délután öt órakor volt a temetés. Az igazgató este a lakásán, melynek ablakai a temetőre nyilottak, több levelet irt, de az utolsó levelet nem végezte be. Az igazgató öreg szakácsnéja előadása szerint egyszerre csak felugrott az asztaltól, kalapot tett a fejére egy nagy vasvégű botot vévén kezébe hirtelen eltávozott hazulról és az éjjel vissza sem tért. A mint azonban másnap sem tért vissza, a legszigorubbán kutattak utánna, melynek azonban semmi eredménye sem lett. Eltűnt örökre. A házi orvos azonban az igazgató kis gyermekeit magához vette, fölnevelte anyjuknak pedig szép sírkövet emeltetett.

Azóta sok esztendő mult el. A doktor haja egészen hófehér lett, el kezdett betegeskedni s e végből orvosi praksisával végkép fel is hagyott. Egyszer csak igen súlyos beteg lett s a mint meggyőződött arról, hogy többé nem fog felgyógyulni, sőt halála a legrövidebb idő alatt be fog következni, rögtön hivatalos személyeket hivatott magához, azon célból, hogy előttük vallomást tegyen. A hivatalos közeg megjelent és a haldokló a következőket vallotta:

»A mint az igazgató neje meghalt, én

átalakítás kétélyeit szülte, községünk nagy hátrányára történt.

Nemcsak a letelepülésnél, hanem a község modern fejlődésénél is érezhetővé vált a megfelelő közlekedés hiánya és valljuk meg, hogy a spekulációk szülte hírek nyomában megindult nagy arányú építkezések a villamos vasut megvalósításának csalódásaiban, vérmes reményeik tekintélyes összegével vallottak kárt, mely körülmény a község fejlődésére, jellegzetes kialakulására is jelentékeny veszteséggel hátrált.

A vasuti sztrajk idejében, midőn a modern igények előtérbe léptek követelve a község fejlődéséhez kívánatos jobb és alkalmasabb közlekedést, kellett volna a vasuti intézőségnek az átalakítás használat járó munkájához hozzá látni és ha ez bekövetkezett volna úgy, ma Kispest községe fejlődésében olyan arányokat tüntethetne fel, melyek előnyünkre a főváros kellő érdeklődését is felkeltenék.

Fájdalom, mindez nem történt meg, sőt ennél rosszabb, mert a közlekedés kényelmetlensége, primitív volta elriasztotta még azokat is az állandó letelepüléstől, kiket a fejlődési érdekek már erős szándékkal hozzánk fűztek.

Vétkes könnyelműségnek tekinthető a villamos vasut kiépítésének késedelme, mert ezzel a vasuti intézőség is jelentékeny anyagi kárt szenvedett, a község pedig a minden téren megindult gyors fejlődésében egy-két évre visszavetett.

A mi volt, az elmúlt. Az engedélyezési tárgyalás feledtet mindent. Ha már megszenvedtük a multat, remélve bizunk a szebb jövőben, mely már küszöbön áll.

A villamos vasut megvalósítása egy új aerát jelent, mely bővelkedni fog áldásaival. Legyen is úgy, mert Kispest község érdemes reá.

Holbész József,
nyug. plébános és szerkesztő.

Polgári iskola.

Az első fontos lépés a Kispesten létesítendő polgári iskola érdekében, megtörtént.

A polgári iskolát szervező bizottság, Holbész József, szerkesztőnk élén, f. hó 12-én tartott

kihallgatáson küldöttségileg tisztelgett dr. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszternél.

A miniszeri tiszteletet megelőzőleg a küldöttséget Zsilinszky Mihály államtitkár fogadta kitünő szívélyességgel, ki melegen érdeklődött arról a társadalmi mozgalomról, melynek célja a népoktatást betetőző intézmény, a polgári iskolának rövid időn belüli létesítése.

A küldöttség célját Holbész József szerkesztőnk adta elő, a tőle már megszokott lelkes szép beszéd keretében, felkérve az államtitkárt a Kispest közönsége által indított mozgalom támogatására. Egyben bemutatta a küldöttség tagjait, köztük Reiner Adolf derék polgártársunkat, mint telek adományozót.

Az államtitkár válaszában helyeselte a mozgalomnak társadalmi uton való megindítását, mint olyant, mely legezérvaczetőbb és kitüntető dicsérettel illette Reiner Adolf áldozatkészségét, melylyel ily nemes kulturális célú támogatva lehetőségét adta a törekvések megvalósulásának.

Midőn a küldöttségnek személye iránt érzett bizalmát megköszönné, a szép reményekre számottartható mozgalom hathatós támogatását is megígéri.

Ez a beköszöntő a küldöttséget lelkes hangulatra ragadta és erős reménnyel lelkükben készülték a miniszeri kihallgatás elé.

A fővárosi tanítók küldöttsége után másodikkal fogadta a miniszter a kispesti küldöttséget.

A szónok itt is szerkesztőnk volt, ki érvekben is gazdag beszéddel emelte ki a polgári iskola szükségességét, a megindult társadalmi mozgalom művelődési törekvéseit felémlítve az ingyen telket, a gyűjtés eredményét, mely már megközelíti az 1000 forintot, a természetben felajánlott építő anyagokat, szóval mindazt, a mi a mozgalomnak sikert ígér. — Holbész József emelkedett szellemű beszédében erősen hangsúlyozta az állami szempontot is, melyet a legkedvezőbbnek ismert fel a jelen viszonyok között és végül a legerősebb érvek adott életet, midőn kijelentette, hogy ez az áldozatkészséggel felajánlott gazdag adományozás csak akkor válhatik számítás alapjául, ha az állam kívánatos támogatásával a polgári iskola legkésőbb 1899 szeptember 1-én megnyílik.

A lendületes és eszme gazdag beszédre a Miniszter érezhető jóindulattal válaszolt. Megígérte, hogy a jövő költségvetés *keretén belül* az iskola felállítását eszközölni fogja. Reiner Adolfhoz fordulva így szólt: »Nagyon szép, a mi lett!«: majd így nyilatkozott beszéde folya-

mán: »Ösmerem Kispestet, mert, ha a világ zajjától menekülni akarok, rendszeren Kispesten keresztül kocsikázom, de már arra sem mehetnek a nagy por miatt«.

Erre a kijelentésre Holbész József szerkesztőnk sietett hozzáfűzni, a községi előljárásságra is dicséretileg ható, eme észrevételét: Excellenciád a közel jövőben már nem fog panaszkodhatni a kellemetlen por miatt, mert az érdemes előljárásság már erről gondoskodott az út vonal hosszában jelenleg épülő kutak által, melyek az öntözést a czélnak megfelelőleg eszközölhetik.

A polgári iskola ügyére mindenesetre kedvező audientia azzal ért véget, hogy a Miniszter szerkesztőnk mint régi ismerősét üdvözölte meleg kézszóritások által, felismerte személyében az »Autonomia«, »Kongrua« stb. művek figyelemre méltó szerzőjét.

A polgári iskola létesítésének kérdése ezzel az audientiával közelebb jutott a megoldáshoz.

Ha az állandó lelkesedés fokozni fogja a nemes adakozók áldozatkészségét, úgy a legbiztosabb reménnyel nézhetünk a jövő elé.

A kispesti evang. reform. egyház története.

(Forrásul szolgáltak: ntü. Farkas János reform. theol. tanár úrnak »A pesti református egyház 101 éves története« cz. műve s a Barnóthy Lajos gondnok úrtól nyert adatok.)

Magasztaltjátok az Urat, mert nagy dolgokat cselekedett az ő népével!

Három évtizeddel ezelőtt e község területe még kopár, sívár pusztaság volt, melynek lelket fárasztó egyhangúságát, testet ölü kietlenségét alig-alig enyhítette egy-egy tenyérszál, az első nyári napsugarak által kiégetett pázsit, — mintha Attilának a Kelenföldre vonuló százszeregyi serege, — a Csepel-szigetre pihenni térő Árpádnak, — magyarok első fejedelmének, — diadalittas, daliás vitézei nyomában s a három császár Napoleon-erő hadseregének pihenő helyéről a mezők virágai, a zöldelő fűszál is örökre kipusztultak volna!

Dicséret, dicsőség, tisztelet és hálaadás a teremtető Istennek, ki nemcsak újból fakasztotta a száz-, meg százszeregyi hadi mén által avarrá taposott rónán a mezők virágait, de ott e virágokban, a szabad természetben való gyönyörködésre, az ő műveinek, az ő irgalmának magasztalására egy, jelenleg 16 ezer lélek által lakott, rohamosan fejlődő s virágzó községet hívott a

tökéletesen meggyőződtem arról, hogy nem természetes halállal mult ki. Én azonban erről hivatalos jelentést nem tettem. Ellenben elhatároztam, hogy más uton fogom kipuhatolni azt, hogy nem-e erőszakos halállal halt meg. A temetés napján este a kert lakban egy ásót és egy kis lépcsőt vettem a kezembe és ezzel elindultam a temető felé. Borzasztó sötét volt, az eső zuhogott, dörgött, csattogott. Tíz óra után belopódtam a temetőbe s csakhamar megtaláltam az ujonnan felhantolt sirt. Akkor még fiatal és igen erős férfi voltam és nem sok fáradságomba került, hogy a hantokat eltávolítottam. Azután pedig ásóval a földet mind kihánytam a sírból. Csak úgy szakadt rólam az izzadság, a zápor eső pedig csakugy zuhogott. Végre sikerült fölfeszítenem a koporsó fedelét és egy kis tolvajlámpával megvilágítottam a fiatal halott viaszszinü arcát. Kiemeltem a halottat a koporsóból és borzasztó erő megfeszítéssel kivonszoltam a sírből és ott lefektettem a sír szélén a földre, de ekkor már annyira ki voltam merülve, hogy csaknem ájultan rogytam le a hulla mellé. Kénytelen voltam magamat kipihenni, miután reám még óriási feladat várt, a sirt kellett betemetnem

és a hullát haza kellett a házam pinczéjébe vinnem. Egyszerre csak borzasztó érzés fogott el, a hajszálaim mind égfelé meredtek, megdermedtem a borzasztó félelemtől. Görcsösen ragadtam kezembe az éles ásót. Hátam mögött lépteket hallottam, melyek gyorsan közeledtek felém. Mielőtt azonban felkeltem álló helyemből, egy borzasztó ütés érte a vállamat. Felordítottam, mint vadálat a borzasztó fájdalomtól s a mint hátrafordultam, ott állott előttem dühtől eltorzult arcuzal az iskola igazgató. Ismét megakart ütni vasbotjával, de én megelőztem és az ásóval leütöttem a támadót. Nem volt czélom, hogy ellenfeletem megöljem, de oly szerencsétlenül találtam főbevágni az éles ásóval, hogy ellenfelem rögtön összerogyott és a súlyos vasbot kezéből kiesett. A mint lehajoltam hozzá, láttam, hogy nem mozdul. Az éles ásóval bal halántékán találtam és ő rögtön szörnyet halt.

De hát mit tehettem? Borzasztó hatással volt reám ez a gyilkosság. Itt az okoskodás többé nem használt. Ebben a rettenetes izgatott állapotban óriási erőt nyervén, nem sokáig haboztam, hanem megfogtam a halott igazgatót és beledobtam a sírba s utána magam is leszáll-

tam és beleerőszakoltam ellenségemet az üres koporsóba, rátettem a koporsó fedelét s ráálltam és gyorsan kiugrottam a sírből és nem tellett bele egy óra, hogy a sirt betemettem. Fél óra mulva szépen fel is hantoltam s a folyton zuhogó eső, a mely még körülbelül egy jó óráig tartott, minden nyomot végkép eltüntetett. Akkor aztán vállamra vettem a fiatal asszony holttestét s levittem a közelben levő házam pinczéjébe. A kis létrát, lámpást, az igazgató kalapját és botját vele együtt a sírba temettem. Másnap éjjel felakartam a fiatal asszony hulláját boncolni, de, mielőtt a boncoláshoz fogtam volna, meggyőződtem róla, hogy a szerencsétlen fiatal asszony erőszakos halállal mult ki. Valami tompa eszközzel volt a koponyája összezúzva.

Két nap mulva meghalt az orvos. Háza pinczéjében találtak egy női csontvázat, melynek a koponyája be volt zúzva és a temetőben, a kérdéses sírban az igazgató csontvázat. A sírban egyidejűleg föltalált gyűrű és óra után a személyazonosság bebizonyítása lehetséges volt.

Babos Károly.

pusztaságból elő. Kitöltötte az ő Szentlelkét e népre, az ő szent Fianak örök igazságú, üdvözítő tanait az evang. reformált vallás szerint követő gyermekeire, hogy érezzék szívükben, melyek az ők békességükre valók s gyülekezetet alkotva, nagy szegénységük daczára, erejüket messze fölülmúló áldozatokkal is hajlékot építsenek az ő Urukknak, Istenüknek dicsőségére, magasztalására.

E gyülekezetnek, a most felavatott ev. ref. templom építésének rövid történetét adom elő a következő rövid sorokban.

Az 1869. évben keletkezett s 1871-ben községgé avatott Kispesztnek minden valószínűség szerint csak öt családban levő reform. lakosai egészen 1884-ig, mikor már számuk kb. 150 lélekre növekedett, lelki táplálékukért Budapestre voltak kénytelenek zárandokolni: oda jártak istentiszteletre, ott esküdtek, ott kereszteltettek. Iskolás gyermekeik is csak az 1884/85-i tanévtől kezdve részesültek hitoktatásban, midőn a közoktatásügyi kormány a helybeli állami népiskolához egy ev. ref. vallású tanítót (*Bertalan Béla*) nevezett ki. A pusztába számkivetett, a vallási és egyházi élet után vágyakozó, de annak forrását felkeresni nem tudó hívek sohaja, panaszuiknak hangja nem jutott el illetékes helyre s ügylátszott, mintha szívükbe fojtott szomorúsággal örökre lekellene mondaniok a reménységről. Pedig akkor összes vágyaiknak csak egy helyben tartandó istentisztelelt volt az elérhetően tárgya.

De a hol legnagyobb a szükség, ott legközelebb a segítség. Isten meghallgatta buzgó fohászaikat s arra indította fővárosi hitsorsosainak lelkes egyháztanácsát, hogy a közeli környéken is meghordozzák éles tekintetű szemeket s az 1884. év őszén összeszámláltassák a Kőbányán, Kispesztben és Erzsébetfalván levő hífeleiket.

Ezen összeszámlálás eredménye lőn a Kőbányán rendszeresített segéd-lelkészi állás, melyre tő *Szabó Aladár* úr küldetett ki. Ő tartotta községünkben, az áll. iskolának egyik tantermében 1885. évi április 6-án, Husvét hétfőjén a legelső, úrvacsora osztással egybekapcsolt istentiszteletet, — mely alkalommal *Darázs Sámuel* né egy himzett bársony terítőt ajándékozott az úrasztalára — s ezentúl egy ideig községünknek is lakosa maradván, lankadatlan buzgósággal, fáradtságot nem ismerő lelkesedéssel igyekezett híveinek kisded seregében a vallásos szellemet fölébreszteni s szíveikben az egyházi élet után való vágyakozás nemes tűzét lángra gyújtani, — »már akkor jelét adván annak a vallásos lelkesültségnek, mely őt néhány évvel későbbben országosan ismertté tette«. Lelekésése magával ragadta a kispeszt híveket is, kik már e legelső istentisztelet után hitközséggé alakultak s ideiglenes gondnokul az egyháza iránt még ma is oly melegen érdeklődő *Barnóthy Lajost*, majd u. azon év július 12.-én *Balla Zádor* községi jegyzőt, bizottsági tagokul pedig *Barnóthy Lajost*, *Szabó Pált*, *Biczó Benjámin* és *Kovács Istvánt* választották meg, kik lelkipásztorukkal együtt lelkesülten munkálkodtak abban, hogy az első istentiszteleten a perselybe befolyt 22 frt. 89 krnyi összeget, — templomalapunk e legelső magvát, — mindinkább növeljék. A budapesti egyház-tanács jóváhagyásával 14 drb. gyűjtőívet bocsátottak ki, melyeken az alapra rövid idő alatt 588 frt. 87 kr. folyt be.

Szabó Aladár lelkesítő prédikációinak, az ő és munkatársai buzgókodásának csakhamar más eredménye is lőn. Az 1886. év elején *Schögrl Nándor* kispeszt polgár az *Árpád* és *Nagy Sándor* utcákat összekötőket, összesen 617 négyszögölnyi telket ajándékozta egyházunknak oly feltétellel, hogy a reform. templom majdan e helyre építtessék föl.

Még nagyobb, állandóbb s jelentősebb eredmény volt az, hogy főkegyházzá alakulván, 1886. évi július hó 4.-én tő *Papp Károly* budapesti lelkész elnöke alatt az anya-egyház tanácsának képviseletében *Dr. Berceky Endre* és *Szilassy Aladár*, a kispeszt hívek megbízottjaiként pedig *Balla Zádor* és *Szabó Pál* egyezséget kötven, örök időkre biztosították a kispeszt híveket lelki szükségleteik felől.

A megkötött »Egyezés« szerint a kispeszt főkegyház a budapesti reform. egyházközösséghez csatoltatik, a lelkészi teendőket az anya-egyháznak e célból Kőbányára kirendelt s. lelkésze végzi; az anyakönyvezést a központi lelkészi hivatal teljesíti s a kivonatokat is ez adja ki. A kőbányai s. lelkész minden harmadik vasárnapon s a főbb ünnepeken rendes istentiszteletet tart községünkben s évenként legalább kétszer az úrvacsorát is kiszolgáltatja; a házassulokat Kispesztben is legalább egyszer kihirdeti. A gyermekek vallásos oktatásáról az anya-egyház gondoskodik, a confirmatoria előkészítés s a confirmatio ténye a kőbányai s. lelkész tiszteleend, ki családonként is számbaveszi és nyilvántartja a híveket.

A belügyek ellátására négy tagból álló helyi bizottság szerveztetik, mely a befolyt egyházi adó 60 százalékát évnegyedenként az anya-egyház pénztárába szolgáltatja be; a fennmaradó 40 százalék és a perselypénz pedig a főkegyház költségeinek képezi fedezetét. A felesleget és az e célra befolyó összegeket, az anyaegyház pénztára a Kispesztben építendő reform. templom-alap czimén fogja kezelni. A bizottság üléseire az anyaegyház lelkésze is meghívandó s a jegyzőkönyvek 10 nap alatt bemutatandók. A főkegyház gondnoka részt vehet, — szavazati jog nélkül, — az anyaegyház presbyteri gyűléseiben is.

Ily rövid idő alatt elért sok és nem remélt nagy eredmény után csak mély szomorúsággal és fájdalommal tölthette el a kispeszt híveknek a vallásos életben olvadni kezdő szívét azon körülmény, hogy legfőbb támaszuk, munkálkodásuknak mozgató ereje, lelkesedésüknek kút forrása, *Szabó Aladár*, 1887. február elején végleg távozott körükből a buzgóságához, nagy tudományához inkább méltó teológiai tanácsokra, hova a kispesztiek hálája kísérte s kíséri őt még ma is minden lépéseiben; — méltán, mert nemes buzgósága és lelkesültsége talán sehol sem nyilatkozott meg jótékonyabban s jobb időben, mint nálunk. Az ő emléke hosszú idő múltán is él bennünk s élni fog még igen sokáig, mert az Isten templomának alapját nemcsak fölszentelt hajlékunkban, de szíveinkben is ő építette meg. Fáradhatatlan buzgóságát jellemzi azon körülmény is, hogy községünkben lakván, ez egész idő alatt a hitoktatás terhé, (ekkor már 58 reform. növendék volt az iskolában), önként megosztotta az erre díj nélkül vállalkozott tanítóval, példája által buzdítván, tanítván ezt is. Növendékei bizonyára egész életükben buzgó hívei lesznek egyházunknak.

Az ő nyomdokaiban haladt s az általa kezdett magvetést hasonló buzgósággal folytatta tő *Nagy Zsigmond* s. lelkész úr, ki 1888. július 29.-én a debreczeni ev. ref. főgymnasium tanári székére meghivatván, őt tő *Kócsi Dániel* úr követte. Missióját nálunk megkezdvén, először is a helyi bizottságot szervezték újra. Erre szükség is volt, mert a hívek száma a vasutat nyert községgel együtt rohamosan növekedett; másrészt pedig, mert a tiszteről lemondó és később soroksári jegyzővé lett *Balla Zádor* helyett új gondnokot kellett választani. E választás az arra legméltóbb egyénre, amaig is tisztjében buzgókodó *Barnóthy Lajosra* esett; a bizottságnak tagjai pedig *Balla Zádor*, *Balla András*, *Biczó Benjámin*, *Czingáli Sámuel*, *Kovács István*, *Ma-*

darassy László, *Szabó Pál*, és *Tóth Ferenc* lelkész úr foglalta el a vajai lelkészsze választott *Kócsi Dániel* helyét s valóban apostoli buzgósággal tölti be azt ma is. Ez időben községünk lakosaival a hívek száma is annyira megnövekedett, hogy — az eltávozó helyére is — újabb bizottsági tagokat kellett választani. A tő *Papp Károly* úr elnöke alatt tartott közgyűlésen gondnokká ismét *Barnóthy Lajos*, jegyzővé *Bán Kálmán*, bizottsági tagokká *Áruay József*, *Balla András*, *Becze Rudolf*, *Baski János*, *Bán Zsigmond*, *F. Szabó János* és *Kovács István* választották meg. E bizottság minden forrást felkutatott, melyből a templomalapot gyarapíthatta. A *Gusztáv Adolf*-egylettől két ízben is összesen 115 frt. 90 krnyi összeget eszközölt ki s több kisebb-nagyobb hagyatékat és adományt is bevételezett: így özv. *Lukács István* né örökösétől 25 frtot; *Czingáliné Tóth Anna* hagyatéka fejében 550 frtot; az elhunyt *Biczó Benjámin* orvos 100 frtnyi adományát pedig a hagyatéka bekebelezette s az ingatlan eladása után ez év január havában készpénzben be is vételezte. Folytatta az özv. *Tremkó Antalné* által egy kenyér-tálczára, boros kancsóra és perselyre 22 frttal megkezdett gyűjtést és 97 frtért mind e tárgyakat be is szerezte. Utána járt, hogy templomalapunk javára jótékonycélú előadások rendeztessenek s ily módon Kispeszt buzgó lakosai több ízben is juttattak kisebb-nagyobb összegeket egyházunk pénztárába.

Gondoskodott, bár nem a legjobb eredménnyel, az eddig is igen gyéren, csak egyesek által fizetett egyházi adó beszédéről, a mennyiben az erre önként, díjtalanul vállalkozó *Bán Kálmán* és *Bertalan Bélával* összeíratta a híveket. Ez összeírás alkalmával 105 frt gyűjtetett egy harmoniumra, mely összeg ma is takarékpénztárban, az egyházi adó azonban csak a papiroson van, mert senki sem volt, ki a beszédet teljesítse. Ez az ügy még maig is teljesen rendezetlen és százakra, talán több ezer frtra is rúg az így elveszett összeg.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Fagyos szentek.

Május közepe felé a mikor a fagyos szentek nevenapjai elérkeznek, régi idők óta aggódik a magyar. Ilyenkor szokott ugyanis eldőlni, hogy a fagy elviszi-e, vagy meghagyja a termést? Mert hát később, leszámítva az Orbán napot, a fagy veszedelme nem fenyegetődik s a gazdák nyugalma helyreáll. Az idén különösen nehezen várják a három fagyos szent elvonulását, mert ez uttal sokkal több forog a koczán, mint forgott bármikor, a legöregebb emberek emlékezőtehetségének határán belől. A harmadévi gyöngye s a tavalyi rosz termés — a mihez most holmi háboruskodás is járult. — igen megnehezítette az életet mindenfelé. Az inség mutogatja magát és még rettenetesebb

képet fest arra az ez esetre, ha fagy venné el a termést Föltétlenül jó esztendőre van szükség és milliók reménye függ az időjárásról. De más tekintetben is idokolt az aggodalom a jelek ugyanis arra mutatnak, hogy a fagyos szentek becsületes jó magaviselete esetén hatalmas, bő aratásra van kilátásunk, buzában, gyümölcsben, borban egyaránt. Az esztendő igen jól viselte magát, kivéve ama deres éjszakát, a mely a barackot magával vitte. A gazdák köréből az a hír érkezik, hogy jól áll minden s hogy a csűrök és kamarák meg fognak telni, a sorvadó erszényekkel együtt. Hát ezért forog most jóval több a koczán, mint más-kor, a mikor elég készlet volt s a mikor még nem kodult ki a lakosság. A fagyos szentek egyébként, a miknek utolsója ma van, eddig megbecsülték magukat. Az idő hűvösre fordult ugyan, de a meleg is tartani igyekszik magát, jobban mint az elmúlt esztendőben, amikor barátságatlanabb volt a hideg. Harmad- és negyedéve persze sokkal nyugodtabbak lehettek a gazdák, mert akkor a fagyos szentekre kánikulai napok virradtak. Most persze forróságról nem igen lehet szó, különösen kint a vidéken, ahol a nap nem szorul meg. Am ha holmi tulságos hideg nem fenyegetődzik is, az aggodalom azért országszerte nagy és indokolt. Az időjelző állomás, amely a jövőbe igyekszik látni, némi vigaszul azt mondja, hogy élénk déli és délnyugoti szelekkel helyenkint esős idő várható, némi hőemelkedéssel.

Értekezlet.

A főváros környékén elterülő községek tanítótestületi közös értekezletre gyűlnek össze f. hó 14-én a »Magyar Tanítók Kaszinójában.« Az értekezlet célja módokat teremteni drágasági pótlék kérelme iránt és küldöttség választása, mely tisztelegjen a közoktatásügyi miniszternél. Az értekezlet eredményéről referálunk.

Tanítói gyűlés.

A helybeli tanítótestület Winkler Imré igazgató elnöklété alatt f. hó 9-én rendkívüli ülést tartott, melyben elhatározta, hogy testületileg lép be az »Országos Nemzeti Szövetség« tagjainak sorába és támogatója lesz a nemzeti szövetség hazafias céljainak. Kimondotta továbbá, hogy az ev. ref. templom felavatása ünnepélyén osztályonkint kivonul és az ünnepély fényét emeli.

Hitoktatói állás szervezése.

Végre sikerült derék plébánosunknak fáradságos utánjárás után a már felsőbb forum által is kilátásba helyezett róm. kath. hitoktatást szervezni. A közoktatásügyi Minister az 1899 és 1900 esztendőkre két hitoktatói állást szervezett. Hála és köszönet érte.

Leszúrták.

Utczai harcztette rémületbe f. hó 8-án a Mátyás király-utczai lakókat. Verekedést rögzített két ellentétes párt, mely halálesettel végződött Fővárosi és helybeli legények bortüze kapott lángra, mely elemésztette Böheim György 23 éves kövező ifjú életét. A verekedés tüzeben ugyanis Böheim Györgyöt súléttel leszúrták és több helyen megsebesítették. A legény sebeiben meghalt; tegnap vitték az örök nyugalom honába. A verekedőket a rendőrség már erős vallatás alá vette, a tettest pedig le-tartóztatta.

Tisztelgés.

A helybeli tanítótestület a templom felavatás ünnepélye alkalmából Szász Károly ev. ref. püspök ő méltóságánál tisztelegni fog. A tanítótestületet Tóth József kir. tan. tanfelügyelő fogja vezetni.

Ujabb panasz a vasut ellen.

Egy elkéseredett szülő, kinek gyermeke Budapesten látogatja az iskolát, kereste fel szerkesztőségünket a hét végen és panaszkodott a vasuti mozgó személyzet egyik tagjának méltatlan eljárása miatt, mely abban áll, hogy egy gyermeket, pláne leánygyermeket, ki havi bérletjegyét véletlenül otthon felejtette, az iparvasutnál a vonatról leszállította és leánykájának gyalog kellett a még hátralevő meglehetősen nagy utat megtennie. Hát ezen eljárás ellen tiltakozunk és *intézkedni* fogunk, hogy ilyenek többé meg ne történhessenek. Elég aggodalom a szülőknak maga az utazás is, mely erkölcsileg és fizikailag eléggé veszélyes lehet, ki-méletlenség még az efféle incidensekkel azt fokozni.

Gyermekelőadás a „Vigadó“-ban.

B. Polgár Gyula a híres alakító színész f. hó 12-én gyermekelőadást rendezett a Vigadó nagytermében. A vigadó ez alkalommal zsufolásiig megtelt iskolás gyermekekkel, kik tanítóik vezetése alatt jelentek meg. Az előadás, mely a komikai elemmel kapcsolatosan hazafias és tanulságos anyagot is adott, érdemes a dicséretre.

Állat az emberben.

Erkölcseinkre szomorú eset játszódott le a hét elején a községünket átölelő erdőcskében. Az eset a következő: három kis leány gyöngyvirágot ment szedni a határt jelölő erdőcskében. Vidáman, gond nélkül szedegették az illatos virágot, midőn gyermek-örömeiket megdöbbenő támadás veszélye riasztotta meg. Egy suhancz képében tűnt fel a veszély, ki a három kis leány egyikét megragadta, állatias erőszakot akarván rajta elkövetni. — Segély kiáltásoktól hangzott vissza az erdő. A két kis leány siránkozó jajgatással, növekvő félelemmel szívökben igyekezett menekülni, segítséget keresvén kis társnőjük, a ki különben iskolás leány, megmentésére. — A suhancz, dacára a segélykiáltásoknak, nem rettent vissza állatias tettétől, mely után áldozatát kínos jajgatásban hagyva, elmenekült. A megindított nyomozás az állatias suhanczot ma már kézrekerítette egy kispesti inas-suhancz személyében, ki fogságban várja büntetését, mely bizonyára súlyos természetű lesz. — Ajánljuk a szülőknak, hogy leánygyermeküket óva intsek az erdőtől.

1400 pályázó.

A fővárosnál pályázat útján betöltendő tanítói állomásokra, hallatlan még kimondani is. 1400 pályázó jelentkezett. — A választás esélye tehát kiszámíthatatlan. Érdekes, helyi hírként fel-említeni, hogy a pályázók közül az 1400-dik kispesti tanító volt.

Értesítés!

A helybeli ág. hitv. evang. fiókegyháznak presbyteriuma 1898 évi május kó 15-én reggel 8 órakor Bruckner ház Fő-utcza 36. szám alatt jön össze és az ev. ref. templom fölszentelési ünnepélyére megy. Kispesten, 1898 évi május hó 9-én.

Az ev. ref. templom története.

Mai számunkban kezdjük meg az »Ev. ref. templom története« című munkát Bertalan Béla kiváló tanítónk jeles tollából. A munka, mely füzet alakban hagyja el a sajtót, nem csak styláris szépségekkel bővelkedik, hanem kimerítőn tárgyalja a templom történetét. Örömmel olvashatja bárki is, mert a minő élvezetes nyelvészetében, ép oly érdekes adatokkal szagos tudnivalóul szolgál. A füzet jövedelme egy-házi célra fordíttatik.

Fölvívás.

Az »Orsz. Nemz. Szövetség« mely a hon-szeretet érzületének ápolása, erősítése és fokozása mellett a humanizmust, de főleg a nemzet ere-jét a munkást veszi szárnyai alá az által, hogy czélul tűzte ki a munkásképzést, munkáskönyv-tárak létesítését és több munkásrokkant-ház építését, Kispesten is fiókot akar szervezni. Az elő-értekezlet f. évi május hó 19-én d. előtt 10 órakor fog a vigadóban megtartani, mely alkalommal Budapestről több kiváló ember ellátogat községünkbe, hogy az egyesület áldásos működési körét bővebben ismertesse. Felhívjuk Kispest község magyarérmű férfi és nő közön-ségének figyelmét ez értekezletre s fölkérjük, hogy ez értekezleten minél számosabban jelen-jenek meg. A környéken ez egyesületnek már mindenütt van fiókja s virágzik; nem hiszszük, hogy Kispest község a kor intő szellemének megtérésében, a tettekben nyilvánuló hazafiság-ban, a humanizmusban hátrább maradjon, mint a főváros környékén levő többi községek.

HIRDETÉSEK.

Egy telek kis házzal közel a vasuthoz eladó. Tudósítást ad a szerkesztő.

Két telek a vasuthoz közel és egy négy szoba konyha, pincze és kertből álló ház eladó, ez utóbbi esetleg bérbeadó. Értekezhetni Zrinyi-utcza 22. sz. alatt.

Táncztanítási értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ségnek becses tudomására hozni, hogy

TÁNCZINTÉZETEMET

az özv. H. Szabó Jánosné Kisfaludy-utcza 4. sz. tulajdonát képező külön teremben 1898. évi május hó 5-én nyitott meg.

Remélve, miután a fővárosban már évek óta működöm, ugy a közönség, mint a sajtó kedvező kritikával emlékszik meg működésem eredménye felől, hogy a nagy-érdemű közönségnek várakozáson felől minden tekintetben törekedni fogok meg-felelni.

Oktatás naponta ugymint!
5 éves kortól kezdve d. u. 5 órától $1\frac{1}{2}$ 7-ig
felnötteknek „ esti 8 „ $1\frac{1}{2}$ 11-ig

A rendes tánczokon kívül következő tánczok elsajátíthatók u. m. Pas de quattres, Pas de patineur, Graciana (a la Menuette), Magyar társalgó, Körmagyar, Udvari négyes, (Lancieurs) magyar Sollo, Nobles polka, stb. stb.

Beiratások naponta délután 5 órától kezdve esti 10 óráig Kisfaludy-utcza 4. sz. teremben.

Maradtam becses pártfogásukért esedezve.

kitünő tisztelettel
Saphir M. Imre,
fővárosi táncztanár
magy. kir. Operaház volt tánczosa.